

Duitse taalkunde: Inleiding (A005741)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 2)	Duits	Gent	hoorcollege	0.0u
			zelfstandig werk	0.0u
			practicum	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Leuschner, Torsten	LW06	Verantwoordelijk lesgever
Bossuyt, Tom	LW06	Medewerker
Bruijneel, Leen	LW06	Medewerker
Lemey, Ruth	LW22	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Grieks)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Italiaans)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Spaans)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits - Zweeds)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Engels - Duits)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Frans - Duits)	4	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	4	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	4	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	4	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Duits)	4	A

Onderwijstalen

Duits

Trefwoorden

Duits, taalkunde

Situering

Deze basis cursus moet de studenten vertrouwd maken met de basisbegrippen en -problemen van de Duitse taalkunde en met de basismethodologie van het taalkundig onderzoek. De gevolgde procedure is in de mate van het mogelijke analoog aan de voorafgaande cursus "Duitse Letterkunde I".

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel worden de studenten vertrouwd gemaakt met de basisbegrippen en -problemen van de Duitse taalkunde en met de belangrijkste manieren waarop men Duitse taaldata kan analyseren en interpreteren. Er komen vier inhoudsdomeneinen aan bod die telkens verschillende weken in beslag nemen, nl. de algemene en historische grondslagen van de Duitse taalkunde, de systeemlinguïstiek, de semantiek en de pragmatiek.

Van de studenten wordt verwacht dat ze wekelijks een hoofdstuk uit het verplichte handboek voor- en nabereiden. De docent werkt de betrokken stof in het hoorcollege uit, vestigt de aandacht op alternatieve zichtwijzen, bespreekt bijkomende voorbeelden en dgl.

Daarnaast werken de studenten twee verplichte schriftelijke opdrachten af

("Hausaufgaben"). Met deze opdrachten worden de taalkundige basisvaardigheden ingeoefend en de praktische vaardigheden van de studenten in het gebruik van de Duitse taal geconsolideerd en verbeterd. Bij het afwerken van deze opdrachten worden zij begeleid in het kader van zes verplichte oefensessies ("Tutorium", on-campus of online), inclusief individueel feedback.

Begincompetenties

Het opleidingsonderdeel Duitse taalvaardigheid I met succes gevolgd hebben of de erin beoogde competenties op een andere manier verworven hebben.

De lessen vinden volledig in het Duits plaats. Vergelijkingen met het Nederlands of andere talen komen af en toe aan bod.

Eindcompetenties

- 1 Basiskennis van het Duits toepassen bij het analyseren van Duitse taaldata
- 2 Een overzicht aantonen van de basisproblemen en -methoden van de Duitse taalkunde m.b.t. tot de structuur en het functioneren van de Duitse taal in domeinen als fonologie, morfologie, syntaxis, semantiek, pragmatiek enz.
- 3 De belangrijkste Duitse dialecten en hun geografische spreiding opnoemen
- 4 Op een basisniveau taalkundige analysemethoden in de praktijk brengen a.d.h. v. data uit deze domeinen en de resultaten in het Duits verwoorden op een gepast niveau van taalvaardigheid, eventueel met verantwoord gebruik van GenAI
- 5 Een praktische taalbeheersing van het Duits op Ba1-niveau aantonen in het gebruik van de Duitse taal, inclusief de bijkomende woordenschat die wordt aangeleerd in het kader van de verplichte woordenschattest.
- 6 Bibliografische zoekstrategieën op het gebied van de Duitse taalkunde toepassen, eventueel met verantwoord gebruik van GenAI

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Practicum, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- Hoorcollege: 30u (wekelijks hoorcollege van tweemaal 75 minuten met voor- en nabereiding door de student)
- Practicum: 7,5u (zes monitoraatsessies met verplichte aanwezigheid m.b.t. een verplicht woordenschattest, een verplichte schriftelijke opdracht en andere activiteiten gerelateerd aan de cursus)
- Begeleide zelfstudie: 7,5u (zelfstandige oefen- en onderzoeksactiviteiten in het kader van de verplichte woordenschattest en de verplichte schriftelijke opdracht onder begeleiding van een lesgever; voor- en nabereiding van het hoorcollege)

Dit opleidingsonderdeel gaat uit van verantwoord gebruik van generatieve artificiële intelligentie (GAI). Wat hieronder verstaan wordt, wordt toegelicht in verband met de opdracht in kwestie.

De hoorcolleges worden opgenomen en de opnames ter beschikking gesteld voor alle studenten. De practicumssessies worden niet opgenomen.

Studiemateriaal

Type: Syllabus

Naam: Germanistische Sprachwissenschaft

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Andere

Aantal pagina's : 302

Beschikbaar op Ufora : Ja

Type: Slides

Naam: Germanistische Sprachwissenschaft

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Andere

Referenties

Peter Ernst: *Germanistische Sprachwissenschaft. Eine Einführung in die synchrone Sprachwissenschaft des Deutschen*. 2e druk. Wenen: Facultas/UTB 2011.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Collectieve en individuele begeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden (80%) en niet-periodegebonden (20%)

(Indien de student niet is geslaagd voor het opleidingsonderdeel in de eerste examenperiode, wordt het resultaat van de niet-periodegebonden evaluatie ongewijzigd meegenomen naar de tweede examenperiode.)

Evaluatievorm

- periodegebonden: schriftelijk examen
- niet-periodegebonden: een schriftelijke test en een schriftelijke opdracht, waarvan elk meetelt voor 10% van het eindcijfer

Zowel het deelnemen aan de schriftelijke test als het tijdig indienen van de schriftelijke opdracht (de ontwerp- en de eindversie) als het deelnemen aan het examen is verplicht om voor het vak als geheel te kunnen slagen.

Eindscoreberekening

80% periodegebonden, 20% niet-periodegebonden

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback via email of na afspraak tijdens en na kantooruren

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>